

Cytundebau rhyngwladol

Cytundebau a ystyriwyd ar 10 Gorffennaf 2023

Gorffennaf 2023

1. Y cefndir

- 1.** Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad sy'n gyfrifol am graffu ar gytundebau rhyngwladol yn y Chweched Senedd nad ydynt yn ymwneud â masnach.
- 2.** Gall cytundebau rhyngwladol a lofnodir gan Lywodraeth y DU ymdrin â materion sydd o fewn cymhwysedd datganoledig neu faterion sydd â goblygiadau polisi sy'n bwysig i Gymru.
- 3.** Bydd y Pwyllgor yn ystyried yr effaith ar Gymru yn sgil cytundebau rhyngwladol a osodir yn Senedd y DU o dan y broses a sefydlwyd gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 ("Deddf 2010"). Mae'n darparu cyfnod craffu cychwynnol o 21 diwrnod.
- 4.** Mae ein trafodaethau ynghylch cytundeb rhyngwladol yn ystyried y canlynol:
 - a yw'n ymwneud â chymhwysedd y Senedd; a/neu
 - a oes goblygiadau polisi posibl i Gymru.
- 5.** Ar 10 Gorffennaf 2023¹, gwnaethom ystyried dau gytundeb rhyngwladol a oedd wedi'u gosod yn ddiweddar yn Senedd y DU:
 - Y DU/Y Swistir: Cytundeb ar Gydnabod Cymwysterau Proffesiynol
 - Confensiwn Cyngor Ewrop ar Ddull Integredig o ran Diogelwch, Diogeled a Gwasanaethau mewn Gemau Pêl-droed a Digwyddiadau Chwaraeon Eraill
- 6.** Gwnaethom gytuno i gymryd camau pellach mewn perthynas â'r ddau gytundeb; mae manylion pellach wedi'u nodi isod.

¹ Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 10 Gorffennaf 2023

2. Y cytundebau y mae angen gweithredu pellach yn eu cylch

Y DU/Y Swistir: Cytundeb ar Gydnabod Cymwysterau Proffesiynol

- 7.** Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 20 Mehefin 2023, ar ôl cael ei lofnodi ar 14 Mehefin. Ei derfyn amser ar gyfer craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010, yw 6 Medi 2023.
- 8.** Mae gan y DU a'r Swistir safonau proffesiynol uchel a threfn debyg ar gyfer cydnabod systemau cymwysterau proffesiynol. Mae'r cytundeb hwn yn darparu fframwaith ar gyfer cydnabod cymwysterau proffesiynol yn gilyddol yn y DU a'r Swistir.
- 9.** Diben y cytundeb yw sicrhau bod gweithwyr proffesiynol sydd â chymwysterau a enillwyd yn y DU sy'n ceisio ymarfer proffesiwn a reoleiddir yn y Swistir (ac i'r gwrthwyneb) yn gallu cael mynediad at system effeithlon a thryloyw i gael cydnabyddiaeth ar gyfer eu cymwysterau proffesiynol.²
- 10.** Mae'r trefniadau ar gyfer symudiad rhydd personau i gyflenwi gwasanaethau yn cael eu llywodraethu dros dro gan gytundeb arall rhwng y DU a'r Swistir hyd at ddiwedd 2025. Yn dilyn trafodaethau a gynhaliwyd gan weithgor a sefydlwyd o dan y cytundeb hwnnw ar gydnabod cymwysterau proffesiynol, cytunwyd y bydd y DU a'r Swistir yn symud o'r trefniadau sydd ar waith o dan eu cytundeb symudedd gwasanaethau i system cydnabyddiaeth gilyddol.
- 11.** Mae'r cytundeb hwn hefyd yn parhau â threfniadau sy'n dod i ben ar 31 Rhagfyr 2024 o ddeddfwriaeth yr UE sy'n gymwys i ddinasyddion y DU a'r Swistir, gan roi sicrwydd hirdymor i weithwyr proffesiynol, busnesau, defnyddwyr a buddsoddwyr yn y ddwy wlad.³
- 12.** Mae'r cytundeb yn ymwneud â chysylltiadau rhyngwladol sy'n fater a gadwyd yn ôl at ddibenion Atodlen 7A i *Deddf Llywodraeth Cymru 2006* (Deddf 2006). Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi mai'r Ysgrifennydd Gwladol dros Fusnes a Masnach sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am bolisiau'r DU mewn

² [Llywodraeth y DU, Memorandwm Esboniadol: Y DU/Y Swistir: Cytundeb ar Gydnabod Cymwysterau Proffesiynol, Mehefin 2023](#), paragraff 2.2

³ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 3.3

perthynas â chysylltiadau masnach rhwng y DU â'r Swistir ac am y cytundeb hwn, tra bod gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Faterion Tramor, y Gymanwlad a Datblygu gyfrifoldeb cyffredinol dros y bolisi'r DU o ran y berthynas rhwng y DU â'r Swistir.⁴

13. Fodd bynnag, mae'r Memorandwm Esboniadol hefyd yn nodi bod y cytundeb yn ymwneud â gofynion rheoleiddio ar gyfer cymwysterau proffesiynol, ac mae rhai agweddau arnynt wedi'u datganoli i Gymru (a'r Alban a Gogledd Iwerddon). Ar y sail honno, mae'r Memorandwm Esboniadol yn cadarnhau bod Llywodraeth y DU wedi ymgynghori â'r Gweinyddiaethau Datganoledig ynghylch drafftio'r cytundeb a'r testun drafft perthnasol cyn ei lofnodi.⁵

14. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn egluro y bydd angen rhoi'r Cytundeb ar waith ledled y DU i roi effaith i'r darpariaethau mewn cyfraith ddomestig. Mae Llywodraeth y DU yn dechrau gweithio ar y broses o'i weithredu ac mae Deddf Cymwysterau Proffesiynol 2022 yn cynnwys pwerau y gall Gweinidogion y DU neu Weinidogion datganoledig eu defnyddio i roi cytundebau cydnabyddiaeth ryngwladol ar waith.⁶

15. Gwrthododd y Senedd gydsyniad i *Ddeddf Cymwysterau Proffesiynol 2022* ar ôl ystyried Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol Llywodraeth Cymru.⁷

16. Yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar y Bil Cymwysterau Proffesiynol (fel yr oedd ym mis Mehefin 2021) gwnaeth Jeremy Miles AS, Gweinidog y Gymraeg ac Addysg, fynegi pryderon ynghylch cysylltu cymwysterau proffesiynol â pholisïau masnach. Mynegodd bryderon y:

*"...gallai penderfyniadau gael eu categoreddio'n benderfyniadau ynghylch 'masnach' yn hytrach na phenderfyniadau ynghylch 'cymwysterau proffesiynol' a chael eu gosod ar Gymru yn groes i Gonfensiwn Sewel. Er bod sicrwydd gan Weinidogion Llywodraeth y DU a chanllawiau cyhoeddedig yn nodi nad dyma'r bwriad, mae'n amlwg bod hon yn risg oherwydd y ffordd y mae'r Bil hwn wedi'i ddrafftio."*⁸

17. Gwnaethom gytuno i'r canlynol:

⁴ Y Memorandwm Esboniadol, paragraffau 11.1 a 11.2

⁵ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 10.1

⁶ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 5.1

⁷ [Cyfarfod Llawn, 15 Chwefror 2023](#) a [Cyfarfod Llawn, 5 Hydref 2021](#)

⁸ [Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Llywodraeth Cymru ar y Bil Cymwysterau Proffesiynol](#), paragraff 38

- Ysgrifennu at Lywodraeth Cymru i ofyn am ei barn ar y berthynas rhwng gweithredu rhwymedigaethau rhyngwladol a Chonfensiwn Sewel, yng ngoleuni'r ffaith bod y Senedd wedi gwrthod cydsyniad ar gyfer y rhiant-ddeddfwriaeth sy'n cael ei hystyried ar gyfer gweithredu'r Cytundeb hwn.
- Ysgrifennu at Bwyllgor Cytundebau Rhyngwladol Tŷ'r Arglwyddi yn dweud ein bod yn ceisio gwybodaeth gan Lywodraeth Cymru ac y byddwn yn rhannu ein canfyddiadau maes o law.
- Tynnu sylw'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig at y cytundeb er gwybodaeth, ac anfon copi o'r ohebiaeth a ddisgrifir uchod at y ddau bwyllgor.

Confensiwn Cyngor Ewrop ar Ddull Integredig o ran Diogelwch, Diogeledd a Gwasanaethau mewn Gemau Pêl-droed a Digwyddiadau Chwaraeon Eraill

18. Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn yn Senedd y DU ar 21 Mehefin 2023, ar ôl cael ei lofnodi ar 15 Mai 2019. Ei derfyn amser ar gyfer craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010, yw 7 Medi 2023.

19. Mae'r Confensiwn hwn, a gaiff ei adnabod hefyd fel "Confensiwn Saint-Denis", yn gonfensiwn Cyngor Ewrop, y mae'r DU yn un o'r aelodau a'i sefydlodd. Mae'r Confensiwn yn gosod dyletswyddau ar Bartïon i baratoi a defnyddio dull integredig a chytbwys at faterion diogelwch, diogeledd a gwasanaethau mewn perthynas â gemau pêl-droed a digwyddiadau chwaraeon eraill, gyda'r nod o ddarparu amgylchedd diogel a chroesawgar yn y digwyddiadau hyn.⁹

20. Cafodd y Confensiwn ei fabwysiadu yn 2016 ac mae'n ymdrin ag agweddau megis cydlynu trefniadau cenedlaethol a lleol, gan gynnwys ar gyfer asiantaethau preifat a chyhoeddus, cynlluniau argyfwng amlasiantaethol, ac ar gyfer ymgorffori polisiau a gweithdrefnau clir ar ddefnydd o eitemau pyrotechnegol, ymddygiad treisgar neu ymddygiad gwaharddedig arall ac ymddygiad hiliol neu wahaniaethol arall mewn stadia.

21. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn cadarnhau nad oes angen deddfwriaeth newydd er mwyn rhoi gofynion y Confensiwn ar waith, gan fod

⁹ Llywodraeth y DU, Memorandwm Esboniadol: Confensiwn Cyngor Ewrop ar Ddull Integredig o ran Diogelwch, Diogeledd a Gwasanaethau mewn Gemau Pêl-droed a Digwyddiadau Chwaraeon Eraill, Mehefin 2023, paragraffau 2.1 a 2.2, tudalen 1

deddfwriaeth bresennol¹⁰ yn bodloni gofynion y Confensiwn, ac yn rhestru deddfwriaeth berthnasol ar gyfer Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae 15 o gyfreithiau sy'n gymwys i Gymru.¹¹

22. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi bod y Confensiwn yn ymwneud â materion datganoledig a materion a gadwyd yn ôl ac yr ymgynghorwyd â'r Gweinyddiaethau Datganoledig ynghylch drafftio'r Confensiwn a pharatoi'r Memorandwm Esboniadol.¹²

23. Mae Strategaeth Digwyddiadau Cenedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Cymru 2022-2030 yn nodi ei phrif amcanion ar gyfer denu a chefnogi digwyddiadau mawr, gan gynnwys digwyddiadau chwaraeon, a sut mae'r llywodraeth yn bwriadu cyflawni'r rhain. Mae'r strategaeth yn rhestru nifer o ddigwyddiadau mawr a gynhelir yng Nghymru sy'n helpu i gyflawni ei huchelgais i "serennu ar lwyfan y byd".¹³

24. Cytunwyd i dynnu sylw'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol at y cytundeb pe bai'n dymuno ceisio rhagor o wybodaeth gan Lywodraeth Cymru.

¹⁰ Mae'r ddeddfwriaeth bresennol yn cynnwys Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974, Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004, Deddf Plismona a Throseddau 2009 a Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddau a Phlismona 2014.

¹¹ Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 2.1, tudalen 3

¹² Y Memorandwm Esboniadol, paragraff 7.1

¹³ Strategaeth Ddigwyddiadau Cenedlaethol Cymru 2022 i 2030, Mehefin 2022